

Thanh Hóa, ngày 10 tháng 6 năm 2020

BÁO CÁO

Tình hình hoạt động 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020 của Ban dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh

I. TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2020

1. Tình hình chung

Thực hiện nhiệm vụ sáu tháng đầu năm 2020 của Ban dân tộc HĐND tỉnh trong điều kiện bị tác động của đại dịch bệnh Covid -19 xảy ra trên thế giới, địa bàn cả nước nói chung và tỉnh Thanh Hóa nói riêng, đã làm ảnh hưởng đến hoạt động của các địa phương, cơ quan, đơn vị cũng như ảnh hưởng đến sản xuất, đời sống và sinh hoạt của nhân dân. Thực hiện sự lãnh đạo, chỉ đạo từ Trung ương, đến Tỉnh, để tập trung các biện pháp phòng, chống dịch bệnh, thực hiện giãn cách xã hội theo Chỉ thị số 15/CT-TTg ngày 27 tháng 3 năm 2020; Chỉ thị số 16/CT-TTg ngày 31 tháng 3 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ Về thực hiện các biện pháp cấp bách phòng, chống dịch Covid -19, Ban dân tộc đã lựa chọn các hình thức hoạt động phù hợp với tình hình thực tế theo sự chỉ đạo chung của Thường trực HĐND tỉnh, hình thức giám sát chủ yếu là xem xét các báo cáo của các cơ quan, đơn vị được giám sát gửi đến qua bộ phận chuyên trách.

Trưởng Ban, Phó trưởng Ban dân tộc HĐND tỉnh được nghỉ chế độ Bảo hiểm xã hội, nên kể từ ngày 01/01/2020 các công việc của Ban được Thường trực HĐND tỉnh trực tiếp chỉ đạo. Thực hiện nhiệm vụ trong điều kiện rất khó khăn như vậy, nhưng với sự quan tâm lãnh đạo của Đảng đoàn HĐND tỉnh, sự chỉ đạo trực tiếp của Thường trực HĐND tỉnh, sự phối hợp của các ban của HĐND và Văn phòng HĐND tỉnh, các cơ quan, ban ngành hữu quan trong tỉnh, sáu tháng đầu năm hoạt động giám sát, khảo sát, thẩm tra của Ban dân tộc HĐND tỉnh vẫn thực hiện theo chức năng, nhiệm vụ đảm bảo đúng quy định của pháp luật, bám sát Chương trình, Kế hoạch đề ra và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được Thường trực HĐND tỉnh giao, vừa đảm bảo việc phòng chống dịch bệnh hiệu quả, vừa góp phần chung vào phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh trong tình hình mới.

2. Hoạt động giám sát, khảo sát

Thực hiện Nghị quyết số 223/NQ – HĐND ngày 12 tháng 12 năm 2019 của HĐND tỉnh về Chương trình giám sát năm 2020, được sự chỉ đạo của Thường trực HĐND tỉnh ngay từ đầu năm, Ban dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh đã xây dựng Chương trình công tác năm 2020, ban hành Kế hoạch số 24/HĐND-DT ngày 04/02/2020 về giám sát chuyên đề việc thực hiện Nghị

định 116/2016/NĐ-CP ngày 18/7/2016 của Chính phủ “Quy định chính sách hỗ trợ học sinh và trường phổ thông ở xã, thôn đặc biệt khó khăn” trên địa bàn tỉnh năm học 2017-2018 và 2018-2019.

Trên cơ sở Chương trình, Kế hoạch xây dựng ngay từ đầu năm, Ban đã phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên phù hợp với yêu cầu công việc và điều kiện công tác, nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo của mỗi thành viên trong Ban. Bộ phận chuyên trách của ban đã xây dựng kế hoạch giám sát, khảo sát và đề cương báo cáo gửi đến các địa phương, cơ quan, ban, ngành trong tỉnh thuộc đối tượng giám sát, khảo sát đúng thời gian quy định. Đến nay các địa phương, cơ quan, đơn vị được giám sát đã có báo cáo gửi về bộ phận chuyên trách của Ban để tổng hợp gửi đến các Ủy viên của Ban nghiên cứu, xem xét nội dung các báo cáo, chuẩn bị cho hoạt động giám sát, khảo sát, thẩm tra trong thời gian tới. Ngoài công tác chuẩn bị cho giám sát chuyên đề, Ban đã xây dựng Kế hoạch cho hoạt động giám sát, khảo sát thường xuyên theo lĩnh vực Ban phụ trách như: giám sát việc tuân theo Hiến pháp, pháp luật trong việc thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác dân tộc, miền núi, trong thực hiện các chính sách dân tộc; trong thực hiện nghị quyết của HĐND tỉnh và kết quả thực hiện các ý kiến, kiến nghị của cử tri trên địa bàn.

3. Công tác chuẩn bị cho các kỳ họp HĐND tỉnh và hoạt động thẩm tra báo cáo và dự thảo nghị quyết

3.1. Công tác chuẩn bị cho các kỳ họp HĐND tỉnh

Theo quy định của pháp luật để chuẩn bị cho kỳ họp thứ 12, các thành viên trong ban đã tiếp xúc cử tri theo địa bàn và theo đơn vị bầu cử ở các địa phương. Công tác tiếp dân được các đại biểu thực hiện nghiêm túc, đổi mới với các đại biểu hoạt động chuyên trách của Ban tiếp dân tại trụ sở tiếp công dân của tỉnh, đổi mới với các đại biểu khác là thành viên của Ban tiếp dân tại trụ sở tiếp dân các huyện (nơi các đại biểu công tác).

Thực hiện sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, Ban dân tộc đã chuẩn bị đầy đủ các báo cáo: Báo cáo tình hình hoạt động của Ban dân tộc sáu tháng đầu năm, phương hướng, nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2020; báo cáo thẩm tra báo cáo tình hình kinh tế - xã hội của Ủy ban nhân dân tỉnh 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020 (phản ánh quan đến miền núi, dân tộc), nghiên cứu các văn bản trình tại kỳ họp thứ 12, HĐND tỉnh Khóa XVII. Phối hợp tốt với các cơ quan, đơn vị có liên quan chuẩn bị báo cáo phục vụ cho công tác giám sát, thẩm tra.

3.2. Hoạt động thẩm tra báo cáo và dự thảo nghị quyết

Ban dân tộc đã phối hợp với các Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh và các ngành chức năng triển khai thực hiện thẩm tra báo cáo và dự thảo Nghị quyết trình tại kỳ họp thứ 12, Hội đồng nhân dân Khóa XVII, cụ thể:

Thẩm tra báo cáo về tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh của Ủy ban nhân dân tỉnh 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020 (phần liên quan đến miền núi, dân tộc). Ban tiến hành thẩm tra đánh giá, nhận định khách quan về ưu điểm kết quả đạt được, những hạn chế, yếu kém trong công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh của UBND tỉnh, qua thẩm tra, giám sát, khảo sát Ban dân tộc thống nhất với báo cáo của UBND tỉnh với những nội dung sau:

Sáu tháng đầu năm, tình hình đại dịch bệnh Covid-19 đã ảnh hưởng đến đời sống sinh hoạt của người dân, gây khó khăn lớn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh; nhiều chỉ tiêu kinh tế - xã hội không đạt kế hoạch có chỉ tiêu giảm so với cùng kỳ; nhiều doanh nghiệp phải tạm dừng hoạt động, thu hẹp quy mô, gây mất việc làm trong ngắn hạn; ảnh hưởng bởi biến đổi khí hậu, thời tiết diễn biến phức tạp; giá cả thị trường biến động, nhất là các mặt hàng nông, lâm sản. Nhưng với sự quyết tâm cao của cả hệ thống chính trị, sự đoàn kết thống nhất, chung sức, chung lòng của các tầng lớp nhân dân, đã vượt qua khó khăn, thách thức, phấn đấu bằng nhiều giải pháp thiết thực, góp phần đạt kết quả khá toàn diện trên nhiều lĩnh vực; công tác an sinh xã hội được quan tâm; quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội được củng cố và giữ vững; đặc biệt vùng dân tộc thiểu số và miền núi đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào ngày càng được cải thiện, bộ mặt nông thôn ngày càng khởi sắc đổi mới, Nhân dân ngày càng tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước; trong lúc khó khăn của đại dịch Covid-19, tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, hỗ trợ, giúp đỡ để cùng nhau vươn lên trong cuộc sống của đồng bào các dân tộc lại càng được phát huy. Việc thực hiện các chương trình, dự án, chính sách trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở các xã, thôn, bản đặc biệt khó khăn được các cấp, các ngành quan tâm chỉ đạo thực hiện đồng bộ, có hiệu quả. Cấp ủy, chính quyền và nhân dân quyết tâm cao trong việc thực hiện Nghị quyết số 09/NQ-TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giảm nghèo nhanh và bền vững ở các huyện miền núi...đã góp phần nâng cao nhận thức, tạo điều kiện phát triển kinh tế hộ gia đình, ổn định đời sống nhân dân.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được trong 6 tháng đầu năm, tình hình kinh tế - xã hội ở các huyện miền núi và việc triển khai thực hiện các chương trình, dự án, chính sách cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số còn có mặt hạn chế đó là: Vùng miền núi kinh tế chậm phát triển, thiếu bền vững; chuyên đổi cơ cấu mùa vụ, cơ cấu vật nuôi, cây trồng chưa rõ ràng, chưa phát huy được tiềm năng thế mạnh của các địa phương. Một số cơ sở sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, chế biến tiêu thụ sản phẩm trên địa bàn phải tạm dừng hoạt động, thu hẹp quy mô, người lao động mất việc làm trong ngắn hạn, ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống thu nhập của người dân. Đời sống của nhân dân ở vùng

sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, ở các khu tái định cư vẫn còn nhiều khó khăn, bất cập; tỷ lệ hộ nghèo, cận nghèo vẫn còn cao; đa phần các hộ gia đình nghèo không có nghề nghiệp, việc làm ổn định, đông con, trình độ dân trí thấp; thiếu vốn, thiếu tư liệu sản xuất; tình trạng nợ quá hạn ở các ngân hàng vẫn còn; chất lượng giáo dục ở một số xã vùng cao có sự chênh lệch, nhưng chưa rõ nét, thiếu nhà ở nội trú, bán trú cho học sinh; phòng học tạm, học nhờ đang còn nhiều, đặc biệt trong đợt thực hiện phòng chống dịch Covid-19 việc triển khai học trực tuyến cho học sinh các cấp học gặp khó khăn do thiếu điều kiện về phương tiện, thiết bị, máy tính và mạng Internet; tình trạng con em đồng bào dân tộc thiểu số tốt nghiệp các trường nghề, cao đẳng, đại học ra trường khó tìm việc làm ổn định tại địa phương. Công tác quản lý, nắm tình hình đời sống, sản xuất của nhân dân vùng miền núi, dân tộc có lúc, có nơi chưa chặt chẽ... Việc triển khai, thực hiện các chương trình, chính sách hỗ trợ cho vùng miền núi, dân tộc còn gặp nhiều khó khăn trong việc huy động và bố trí nguồn lực để thực hiện, chủ yếu được đảm bảo từ nguồn vốn ngân sách nhà nước. Bên cạnh đó, nguồn vốn ngân sách Trung ương bố trí thực hiện còn thấp so với nhu cầu của địa phương, nguồn vốn bổ sung còn chậm và ít so với kế hoạch, dẫn đến việc thực hiện chính sách còn khó khăn; bố trí nguồn vốn còn dàn trải, chưa tập trung.

4. Công tác góp ý xây dựng luật, tham gia các hoạt động của Hội đồng dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội

Thực hiện sự chỉ đạo của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh về tham gia đóng góp ý kiến vào dự thảo Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, giai đoạn 2021-2030, theo Công văn số 1140/HĐĐT14 ngày 31/3/2020 của Hội đồng Dân tộc của Quốc hội. Ban đã tham mưu cho Thường trực HĐND tỉnh tham gia góp ý tại Công văn số: 84/CV- HĐND ngày 21/4/2020 Về việc tham gia góp ý kiến vào dự thảo Chương trình theo 10 nội dung yêu cầu gửi Hội đồng Dân tộc của Quốc hội kịp thời, có chất lượng.

Tham gia hội thảo và tham luận vào Đề tài của Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội với nội dung “Giám sát của các cơ quan dân cử đối với việc thực thi chính sách pháp luật về an sinh xã hội trong thời gian tới”. Qua hội thảo và tham luận vào Đề tài đã giúp Ban nghiên cứu đánh giá đầy đủ toàn diện hơn về công tác thực hiện chính sách pháp luật về an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh nhất là việc thực hiện chính sách đối với vùng dân tộc thiểu số và miền núi.

5. Đánh giá chung

Sáu tháng đầu năm 2020, do tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn ra trên khắp thế giới và địa bàn cả nước làm ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống, sản xuất và sinh hoạt của nhân dân các dân tộc trong tỉnh; nhưng dưới sự chỉ đạo trực tiếp của Thường trực HĐND tỉnh, sự chủ động, linh hoạt trong thực hiện

nhiệm vụ của Ban dân tộc, nhất là trong điều kiện vừa phòng, chống dịch có hiệu quả, vừa đẩy mạnh phát triển kinh tế- xã hội. Với tinh thần, trách nhiệm và sự quyết tâm cao của từng Ủy viên trong Ban, hoạt động của Ban dân tộc vẫn thực hiện đầy đủ các hoạt động theo chức năng, nhiệm vụ mà pháp luật quy định, vượt qua mọi khó khăn để phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được phân công.

II. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ 6 THÁNG CUỐI NĂM 2020

Căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của Ban và chương trình công tác cả năm 2020, Ban dân tộc xây dựng kế hoạch hoạt động của 6 tháng cuối năm 2020, đồng thời tổ chức tiến hành thực hiện nhiệm vụ giám sát chuyên đề, giám sát thường xuyên và khảo sát theo kế hoạch đề ra, đảm bảo đúng tiến độ, thiết thực, hiệu quả, theo các nội dung cụ thể sau đây:

1. Hoạt động giám sát

1.1. Giám sát chuyên đề

Tiếp tục thực hiện giám sát chuyên đề theo Kế hoạch số 24/HĐND-DT ngày 04/02/2020 giám sát việc thực hiện Nghị định 116/2016/NĐ-CP ngày 18/7/2016 của Chính phủ “Quy định chính sách hỗ trợ học sinh và trường phổ thông ở xã, thôn đặc biệt khó khăn” trên địa bàn tỉnh, năm học 2017-2018 và 2018-2019.

1.2. Giám sát thường xuyên

Giám sát việc thực hiện Hiến pháp, pháp luật nói chung; giám sát việc thực hiện chính sách dân tộc, miền núi nói riêng; giám sát việc thực hiện Nghị quyết Hội đồng nhân dân tỉnh liên quan đến nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh vùng dân tộc thiểu số và miền núi; theo dõi, đôn đốc việc thực hiện các kiến nghị, kết luận sau giám sát, sau chất vấn của Ban dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh; các kết luận của thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh và các kết luận phiên chất vấn của Chủ tịch Hội đồng nhân dân tỉnh tại các kỳ họp trước.

2. Hoạt động khảo sát

Khảo sát tại một số cơ quan, đơn vị, địa phương theo chức năng, nhiệm vụ để phục vụ cho công tác thẩm tra các báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết trình tại kỳ họp cuối năm 2020, Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVII.

3. Hoạt động thẩm tra phục vụ các kỳ họp

Ban chủ động khảo sát nắm tình hình, thu thập thông tin khách quan, trung thực, tích cực nghiên cứu các văn bản, tài liệu để thực hiện tốt nhiệm vụ thẩm tra các báo cáo, dự thảo nghị quyết phục vụ các kỳ họp theo sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh; tiếp tục đổi mới nội dung phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng các báo cáo thẩm tra, tập trung phân tích về những vấn đề trọng tâm, thiết thực giúp các đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh có thêm thông tin

trong quá trình thảo luận, xem xét các báo cáo và thông qua dự thảo nghị quyết tại kỳ họp.

4. Các hoạt động khác

Triển khai thực hiện các nhiệm vụ theo sự phân công, chỉ đạo của Hội đồng nhân dân và Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh giao. Thường xuyên phối hợp với các ban Hội đồng nhân dân tỉnh, các cơ quan, đơn vị, địa phương thực hiện nhiệm vụ chính trị được giao.

Tham gia đoàn giám sát, khảo sát của Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban và các cơ quan của Quốc hội, của Ủy ban thường vụ Quốc hội tại tỉnh Thanh Hóa, của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh và các ban Hội đồng nhân dân tỉnh tổ chức liên quan đến lĩnh vực hoạt động của Ban./.

Nơi nhận:

- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Đại biểu tham dự kỳ họp;
- Lưu: VT, Ban DT.

**TM. THƯỜNG TRỰC HĐND TỈNH
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

